

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Financiën heeft over het rapport «Noodsteun voor eurolanden tijdens de crisis; Inzet van de Europese noodfondsen tussen 2010 en 2015» van de Algemene Rekenkamer d.d. 10 september 2015 (Kamerstuk 21 501-07, nr. 1307) de navolgende vragen ter beantwoording aan de Minister van Financiën voorgelegd.

De voorzitter van de commissie,
Duisenberg

De adjunct-griffier van de commissie,
Van den Eeden

Nr.	Vraag
1.	Welke risico's zijn er verbonden als het niet inzichtelijk is waaraan het uitgeleende geld is besteed?
2.	Hoe kan de doeltreffendheid van een steunprogramma worden herleid door het inzichtelijk maken van deze besteding?
3.	Welke financiële informatie van een ontvangende overheid dient als uitgangspunt voor een steunprogramma?
4.	Op welke punten kan de kwaliteit van deze financiële informatievoorziening worden verbeterd?
5.	Op welke manier wordt in de toekomst gewaarborgd dat deze informatievoorziening juist is?
6.	Wat gaat u doen om het toezicht van de Europese Commissie op de kwaliteit van financiële informatie (die als uitgangspunt dient voor een steunprogramma) te verbeteren?
7.	Welke politieke overweging lag ten grondslag aan het besluit om het ESM en de EFSF een intergouvernementeel karakter te geven?
8.	Wat is de toekomst van het ESM en past daar een andere grondslag bij?
9.	Kunt u middels een tijdlijn voor alle landen die noodsteun hebben ontvangen aangeven wanneer en met hoeveel de termijnen voor terugbetaling zijn verlengd?
10.	Kunt u tevens middels een tijdlijn voor alle landen die noodsteun hebben ontvangen aangeven wanneer en met hoeveel de rente is verlaagd?
11.	Kunt u per land een overzicht geven van hoeveel er uit de vier noodfondsen is toegezegd (en het Nederlands aandeel hierin), hoeveel er is uitgekeerd en nog uitgekeerd moet worden, hoeveel er al is afgelost en hoeveel er nog uitstaat?
12.	Kunt u tevens per land een overzicht geven van de verleende garanties (inclusief overgarantie en rentegarantie) en het Nederlands aandeel hierin?
13.	Kunt u ook per land aangeven wat de bijdrage is geweest van het IMF?
14.	Welke financiële bandbreedte kan Nederland in de toekomst dragen in ondersteuning van het ESM?
15.	Hoe verhouden de financiële risico's van Nederland zich, die gemoeid zijn met ondersteuning van ESM, tot de risico's van Nederland bij het faillissement van een EU-lidstaat?
16.	Waarom is het totale financiële belang, als gevolg van de wijziging van de maximale uitleencapaciteit van € 440 miljard naar € 240 miljard, niet evenredig gewijzigd?
17.	Kunt u aangeven hoe er op wordt toegezien dat het geld dat programmalanden ontvangen goed wordt besteed?
18.	Hoe beoordeelt u dat er in het post-programma toezicht geen aanvullende beleidsvoorwaarden aan het financieel beleid kunnen worden gesteld?
19.	Waarom is het niet precies bekend hoeveel geld er door de ECB is ingezet voor welk land en met welk instrument? Kan dit alsnog openbaar worden gemaakt en zo neen, waarom niet? Welke mogelijkheden zijn er om deze informatie op te vragen bij de ECB?
20.	Is bekend welk bedrag er gemoeid is met de interventies van de ECB zoals het opkopen van (staats)obligaties en herfinancieringsoperaties sinds 2009?
21.	Hoe verhoudt de positie van de ECB zich tot die van de noodfondsen?
22.	Wordt er bij de toezegging van noodsteun rekening gehouden met ingrepen van de ECB?

- Nr. Vraag
23. Op welke wijze is geborgd, dat de lidstaten die geld uit de noodfondsen lenen inzichtelijk maken waaraan dat geld is besteed?
  24. Waarom is slechts in het geval van de herkapitalisatie van de banken in Griekenland, Ierland en Spanje, en het eerste steunprogramma aan Griekenland bekend hoeveel van de noodsteun feitelijk besteed is? Welke mogelijkheden zijn er om bij deze informatie op te vragen bij de landen die steun hebben ontvangen?
  25. Kunt u de cijfers over de besteding van de noodsteun in Griekenland die genoemd worden in de box «Weet iemand waar die miljarden zijn?» bevestigen?
  26. Hoe vaak is het Early Warning System gebruikt om correctieve acties af te dwingen?
  27. Hoe vaak is binnen het post-programmatisch toezicht een aanbeveling gegeven aan landen? En in hoeverre zijn deze aanbevelingen opgevolgd?
  28. Hoe vaak zijn er achterblijvende betalingen opgetreden?
  29. Kan een overzicht worden gegeven van de reeds uitgevoerde evaluaties van afgeronde leningenprogramma's?
  30. Welke evaluaties van afgeronde leningenprogramma's worden nog verwacht?
  31. Welke mogelijkheden ziet u om op Europees niveau, in navolging van de werkwijze van het IMF, ex-post evaluaties over afgeronde steunprogramma's uit te voeren, naast de reeds bestaande evaluaties die worden uitgevoerd door de stuurgroep van de Europese Commissie?
  32. Komen er evaluaties van alle programma's van alle noodfondsen?
  33. Zou het volgens u wenselijk zijn als het ESM en de ECB zouden beschikken over een organisatieonderdeel dat zich bezighoudt met onafhankelijke evaluaties?
  34. Welke lessen trekt u uit de drie casussen die genoemd worden in het hoofdstuk over de informatievoorziening aan de Tweede Kamer?
  35. Heeft u de Kamer onvolledig geïnformeerd gezien hetgeen vermeld staat in Voorbeeld 1?
  36. Heeft u de Kamer onvolledig geïnformeerd gezien hetgeen vermeld staat in Voorbeeld 2?
  37. Kunt u ingaan op de opmerking van de Algemene Rekenkamer over de trojka, die als geheel niet is onderworpen aan reguliere EU-mechanismen van democratische controle en verantwoording?
  38. Hoe kan de democratische controle op besluiten van «een trojka» worden verbeterd?
  39. Op welke manier kan de democratische controle op het ESM worden versterkt?
  40. Kunt u ingaan op de observatie van het Europees parlement dat de nationale parlementen vaak buiten de discussie zijn gehouden? Welke mogelijkheden ziet u om de betrokkenheid van nationale parlementen te verbeteren?
  41. Kunt u ingaan op de opmerking van de Algemene Rekenkamer over de lacune inzake de democratische controle en verantwoording van de Eurogroep, die onder meer tot uiting komt in onduidelijke en weinig transparante besluitvormingsmechanismen?
  42. Waarom is bij de noodfondsen GLF en EFSF niet voorzien in een mogelijkheid voor onafhankelijke externe controle?

Nr.	Vraag
43.	Welke belemmeringen zijn er om de externe controle op het EFSF onder te brengen bij het ESM-auditcomité?
44.	Is de Algemene Rekenkamer in Nederland bevoegd om de inzet en handelen van de Minister van Financiën te onderzoeken bij bilaterale leningen?
45.	Hoe zou het ESM-auditcomité de onderzoeksmogelijkheden die het ESM-verdrag en de daarbij behorende «by-laws» bieden effectiever kunnen benutten?
46.	Is al bekend wanneer er een onderzoek komt naar het EFSM?
47.	Wanneer kunnen we meer informatie ontvangen over de besteding van het interne controleraamwerk van het ESM?
48.	Wanneer worden de onderzoeksmogelijkheden uit de bylaws van het ESM volledig benut?
49.	Zou er een rol weggelegd kunnen zijn voor de Europese Rekenkamer als het gaat om de controle van het EFSF en het ESM?
50.	Kan de Europese Rekenkamer een rol krijgen bij het EFSF en het ESM?
51.	Hoe vindt in andere landen de informatievoorziening plaats van het ESM-auditcomité?
52.	Hoe is het mogelijk dat de effectiviteit van de steunprogramma's door de betrokken organisaties weinig wordt onderzocht?
53.	Hoe is het mogelijk dat het beperkt mogelijk is de besteding van de leningen uit de Europese noodfondsen te volgen?
54.	Wat voor zin heeft het om leningen uit de Europese noodfondsen te verstrekken nu gebleken is dat deze leningen moeilijk te volgen zijn en de effectiviteit van de steunprogramma's weinig onderzocht wordt door de betrokken organisaties?
55.	Welke oplossingen zullen er aangedragen worden nu gebleken is dat de leningen uit de Europese noodfondsen moeilijk te volgen zijn en de effectiviteit van de steunprogramma's weinig onderzocht wordt door de betrokken organisaties?
56.	Welke lessen kunnen er voor toekomstig beleid worden getrokken nu gebleken is dat de leningen uit de Europese noodfondsen moeilijk te volgen zijn en de effectiviteit van de steunprogramma's weinig onderzocht wordt door de betrokken organisaties?
57.	Waarom kunnen er bij het ontstaan van twijfels over de financiële stabiliteit en terugbetalingscapaciteit van landen die noodsteun hebben ontvangen slechts aanbevelingen tot corrigerende acties aan de betreffende landen worden gedaan? Waarom wordt er geen gebruikgemaakt van een zwaarder middel?
58.	Zou het onder Luxemburgs recht mogelijk zijn om het EFSF te laten controleren door een gremium dat ten dele bestaat uit andere personen dan de leden van de Board of Directors van het EFSF? Zo nee, kunt u verwijzen naar het desbetreffende artikel dat deze mogelijkheid blokkeert?
59.	Komen er ook ex-post evaluaties naar het leningenprogramma van andere programmalanden (net zoals bij Ierland het geval is geweest)?
60.	In hoeverre wordt er samengewerkt met de Europese noodfondsen en andere instellingen die toezien op de effectiviteit van noodsteun als het gaat om de evaluatie van bilaterale leningen?
61.	Is van de bilaterale leningen bekend welk aandeel van de steun feitelijk besteed is en volgbaar tot de eindbestemming? Kunt u hier een overzicht van geven?

- Nr. Vraag
62. U geeft aan dat het niet altijd mogelijk is om bestedingen uit de noodfondsen tot de eindbestemming te volgen. Hoe weten verstrekkers van steun/leningen dan of het geld wel goed besteed wordt?
63. Is bekend welk percentage van de noodfondsen is ingezet voor de banken?
64. Kunt u reageren op het nawoord van de Algemene Rekenkamer?
65. Kunt u specifiek ingaan op de opmerking van de Algemene Rekenkamer uit het nawoord, waarin wordt benadrukt dat de onafhankelijke evaluatie van afgeronde leningenprogramma onvoldoende gewaarborgd is door de stuurgroep van de Commissie?
66. Waarom is de mogelijkheid voor onafhankelijke externe controle niet overgeheveld van het EFSF naar het ESM, in tegenstelling tot de rest van de «governance»?
67. Hoe kan het dat de situatie blijft bestaan dat het EFSF geen onafhankelijke controle kent?
68. Vanaf wanneer worden de conclusies en aanbevelingen die binnen het Europees Semester worden geformuleerd, omgezet in daadwerkelijke consequenties voor de betreffende landen?
69. Hoeveel miljard euro heeft Nederland aan ieder land uitgeleend en via welk fonds is dat gelopen?
70. Wanneer wordt aangevangen met de terugbetaling daarvan?
71. Hoe verloopt de terugbetaling indien daar al mee begonnen is?
72. Zijn er problemen omtrent terugbetaling naar andere EU-lidstaten bekend?
73. Welke instantie draagt volgens u de verantwoordelijkheid om de besteding van noodfondsen te controleren?
74. Op basis van welke data moet volgens u de effectiviteit van noodsteun aan Griekenland, Ierland en Spanje worden beoordeeld?
75. Hoe beoordeelt u de effectiviteit van noodsteun aan Griekenland, Ierland en Spanje?
76. Wanneer kan er meer informatie worden verwacht over de effectiviteit van noodsteun aan Griekenland, Ierland en Spanje, en van welke instellingen zal deze informatie afkomstig zijn?
77. Waarom is van het eerste steunprogramma aan Griekenland veel meer bekend over de feitelijke besteding van de noodsteun dan van het tweede programma? Is het mogelijk om deze informatie alsnog op te vragen?